

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 2. An universale ùt sic respectu quinque universalium sit univocum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

§. II.

An Universale ut sic, formaliter tale, respectu quinque Universalium in specie sit univocum?

289. *Dico. Est univocum. Ratio est: Quia prædicatur de quinque Universalibus secundum idem nomen, & eandem rationem; de quolibet enim Universali in specie verè dicitur, quod sit unum aptum inesse, & prædicari de multis, abstrahendo à modo essentiali vel accidentali, quæ est ratio essentialis Universalis ut sic. Confr. hæc conclusio autoritate plurimorum Doctorum. D. Thomas. 1. p. q. 2. a 7. in ☉. hæc habet: Dicendum, quòd Universale dupliciter sumi potest, vel pro natura subjecta intentioni, vel pro ipsa intentione Universalitatis. . . . Si accipiatur secundo modo, est ens rationis, & univocè prædicatur de quinque Universalibus. P. Sylvest. Maurus q. 38. Sic ait: Sicut omnia animalia conveniunt in hoc, quòd sint animal, differunt verò, quòd homo est animal rationale, equus est animal binnibile; sic omnia prædicabilia. . . . Conveniunt in hoc, quòd sunt prædicabilia de pluribus, differunt verò per diversos modos prædicandi. Ita Conimbricenses. q. 7. in Præfat. Porphyrii. a. i. Ita Toletus & alii, quos in doctissimis suis elucubrationibus sequuntur RR.*

290. *Obj. Ex hac conclusione sequeretur, Universale constituere sextum Universale, in quantum nimirum prædicatur de quinque Universalibus. R. N. Sed Universale sic acceptum redu-*

redu-

reducitur ad genus. *Si ais.* Genus nequit prædicari de Universali; ergo nec Universale ad genus reduci potest. *R. D. Ant.* Nequit prædicari de Universali *essentialiter*. *C. accidentaliter & denominativè.* *N.* Hæc propositio: *Universale est genus*, est accidentalis; eoquod quærenti, *quid est Universale ut sic?* Non rectè responderes: *est genus*; sed deberes dicere: *Universale ut sic est unum aptum inesse, & prædicari de multis, præscindendo à modo essentiali vel accidentali, quo inest, vel prædicatur.* Verùm hæc propositio: *Genus est Universale*, est essentialis; quia in hæc genus prædicatur de sua specie; sicuti in hæc prædicatione: *Homo est animal.* Hinc etiam quærenti, *Quid est Genus?* aptè respondes, *est Universale.*

291. *Inst.* Si Universale respectu quinque prædicabilium foret genus; ergo genus, quod est primum prædicabile, esset species; sed genus nequit esse species; ergo. *R. D. Sequel.* Genus &c. esset species *sub eadem abstractione*, sub quâ est genus. *N. Sub diversâ abstractione.* *Subdist.* Genus essentialiter sumptum esset species *denominativè, & accidentariò* *C.* esset species *essentialiter.* *N. D. etiam min.* Genus essentialiter tale nequit esse species essentialiter. *C.* nequit esse species *accidentariò, & denominativè.* *N. Explico.* Dum à genere, specie &c. essentialiter acceptis (h. e. secundùm suas essentias, quas habent sub cognitione faciente genus aut speciem &c.) abstraho Universale,
tunc

tunc Universale ut sic fit *superius* quinque prædicabilibus essentialiter acceptis, & respectu illorum fit *accidentaliter genus*; ipsa autem quinque prædicabilia fiunt *accidentaliter species*. Si verò hoc ipsum Universale ut sic cum sua cognitione genereizante, sive essentialiter considerans, illud cum reliquis generibus essentialiter talibus misceam, & alia rursus abstractione rationem generis abstraham, tunc genus ut sic fit *species accidentaliter*; ipsum verò Universale ut sic, & reliqua genera partialia fiunt accidentaliter individua logica, & inferiora. Ex his

292. *Collige* I. Idem respectu ejusdem superius esse potest, & inferius; sed sub diverso respectu, & ratione diversarum abstractionum. II. Genus ut sic definiri quidem non potest per aliud genus ut sic; definitur tamen per aliud genus particulare, quale est *Universale*. III. Datur genus superius genere generalissimo non quidem in eadem, sed in linea diversa. Hæc judico sufficere in hac materia ut plurimum speculativâ. Plura qui desiderat, consulat *P. Lingen*, *P. Wietrowsky*, *Conimbricenses*. &c.

ARTICULUS II.

De primo Prædicabili, sive Genere.

293. **P**ORPHYRIUS in sua *Isagoge* triplicem adducit generis acceptionem; capite enim I. sic habet: *Dicitur genus, & aliquorum*
boni-